

Kostnadsersättningar inom den kommunala familjedagvården

Med stöd av § 13 (Kostnadsersättningar inom familjedagvården) i bilaga 12 om familjedagvårdare i det allmänna kommunala tjänste- och arbetskollektivavtalet AKTA (2012–2013) betalas kommunala familjedagvårdare som arbetar i sitt eget hem ersättning för de direkta kostnaderna av vården enligt Kommunförbundets gällande rekommendation om kostnadsersättningar inom familjedagvården.

Då de nedan nämnda ersättningarna senare justeras ska ändringen i undergruppen för livsmedel i konsumentprisindex användas som grund för livsmedelskostnader och ändringen i konsumentprisindex för övriga kostnader. Rekommendationen justeras kalenderårsvis och som grund för beräkningen används senast tillgängliga konsumentprisindex och den uppskattade förändringen i respektive kostnader under rekommendationsåret.

Enligt gällande lagstiftning är kostnadsersättningen beskattningsbar förvärvsinkomst för familjedagvårdaren eftersom den inte i inkomstskattelagen angetts som skattefri inkomst. Om utredning saknas, har de erlagda kostnadsersättningarna utan särskilda verifikat enligt beskattningspraxis avdragits som kostnader för inkomstens förvärvande, om de grundar sig på kommunernas centralorganisationers rekommendation som nämns i det gällande kollektivavtalet. Löntagaren får emellertid göra avdrag för inkomstens förvärvande endast till den del som kostnaderna överstiger det belopp för avdrag för inkomstens förvärvande som nämns i 95 § i inkomstskattelagen (år 2013 är avdraget 620 €, dock högst löneinkomstens belopp). Om den erlagda kostnadsersättningen överstiger den rekommenderade ersättningen eller om kostnaderna överstiger den kostnadsersättning som erlagts på basis av rekommendationen, avdras kostnaderna för inkomstens förvärvande med stöd av särskild utredning.

Efter diskussioner med KT Kommunarbetsgivarna och Kommunfackets union r.f. rekommenderar Finlands Kommunförbund att familjedagvårdare som arbetar i sitt eget hem inom den kommunala familjedagvården 1.1–31.12.2013 ska få kostnadsersättningar som räknas ut på basis av följande priser per enhet. Ersättningarna ska täcka de faktiska kostnaderna för vården.

	barn under/i skolåldern
frukost , mellanmål eller lätt kvällsmåltid, €	0,73/0,95
lunch eller middag, €	1,73/2,25
lunch eller middag, €	1,76/1,76

Om det inte är fråga om heldagsvård, räknas ersättningen för övriga kostnader ut i proportion till hur lång den dagliga vårdtiden är och vilken tid på dygnet den infaller.

Övrig familjevård

Rekommendationen om kostnadsersättning gäller endast familjedagvård i familjedagvårdarens eget hem. Avdrag för kostnader för inkomstens förvärvande utan att särskilda verifikat visas upp får enligt beskattningspraxis göras endast i fråga om familjedagvårdare. Särskilda utredningar och verifikat bör visas upp för att familjerna ska få ersättning för de faktiska livsmedelskostnaderna. Enligt lagen om barndagvård ersätts familjerna inte för andra kostnader än livsmedelskostnader.

Om familjedagvård ordnas för barn från samma familj i deras eget hem, betalas inga kostnadsersättningar enligt 2 b § i lagen om barndagvård (1119/1985). Om alla barn inte hör till samma familj betalas däremot kostnadsersättning för samtliga barn till den familj/de familjer som svarar för måltiderna.

När barnen vårdas i sitt eget hem ska antingen barnets föräldrar och dagvårdaren eller kommunen, föräldrarna och dagvårdaren sinsemellan från fall till fall komma överens om dagvårdarens måltider.

I gruppfamiljedagvård betalas inga kostnadsersättningar i de fall där kommunen för detta ändamål anskaffar livsmedel och andra förnödenheter.

Måltider som serveras på dagvårdsplatsen

Enligt 2 b § i lagen om barndagvård ska behövligt kosthåll ordnas för barnet på vårdplatsen. Då vårdförhållandet inleds ska kommunen i vårdavtalet bestämma vilka måltider barnet ska få på vårdplatsen. Antalet måltider beror på den dagliga vårdtiden. Ändringar i vårdavtalet kan förutsätta att också antalet måltider justeras.

Kostnadsersättningarna för det behövliga kosthåll bildas genom att de ovan nämnda priserna per enhet för de måltider som ingår i vårdavtalet räknas ihop. Ersättningens belopp kan variera beroende på hur lång den dagliga vårdtiden är och vilken tid på dygnet den infaller.

Skolbarn

Näringsbehovet för ett barn i skolåldern har beräknats vara i snitt 30 procent högre än för ett 4-årigt barn. Detta har beaktats i rekommendationen om kostnadsersättningar för dagvård av skolbarn.

Specialdieter

Specialdieter för barn ska ordnas av hälsoskäl och på de grunder som nämns i 2 a § i barndagvårdslagen. Behovet och serveringen av specialdieter ska fastställas i vårdavtalet. Samtidigt ska man bedöma om specialdieten föranleder extra kostnader i tillhandahållandet av vården. Då det gäller de vanligaste specialdieter ska kostnaderna för dem höjas med högst 30 procent jämfört med kostnaderna för normal kost.

Enligt de anvisningar i "Allergiska barn i dagvården", som utarbetats av en arbetsgrupp inom det nationella allergiprogrammet 2008–2018, är huvudregeln att allergiska barn äter samma mat som de övriga barnen i dagvården utom i de fall där det finns ett läkarutlåtande om behovet av allergikost.

I kostnadsersättningarna för specialdieter beaktas endast extra kostnader för råvaror.

Kostnadsberäkningar visar att kostnadsersättningarna för de vanligaste specialdieter kunde höjas på följande sätt:

	%
laktosfattig kost	5
laktosfri kost	0–10
glutenfri kost (celiaki)	30
mjölkfri kost	0–15
spannmålsallergi	5–30

Den procentuella höjningen varierar efter hur strikt dieten är och vilka produkter som används i stället. Då det är fråga om en specialdiet som föranleds av t.ex. celiaki eller av en kombination av flera olika sjukdomar ska de extra kostnaderna fastställas från fall till fall enligt de faktiska kostnaderna. En särskild utredning om de extra kostnaderna ska tillställas skattemyndigheten. Dieten ska ha föreskrivits av den behandlande läkaren och/eller en näringsexpert. Ytterligare information om ersättningar för specialdieter finns på adressen www.kommunerna.net > Social och hälsovård > Social service > Barn, unga och familjer > Barndagvård och förskola.

I sådana fall där ett barn i en familjedagvårdsgrupp ska iaktta en laktosfattig diet rekommenderar Kommunförbundet att kostnadsersättningarna, för att bespara familjedagvårdaren extra arbete, betalas utgående från ett arrangemang där laktosfattiga måltider tillreds för samtliga barn.

Enligt 2 b § i lagen om barndagvård gäller kostnadsersättningarna inte kliniska näringspreparat eller produkter som kan jämföras med dem (till exempel modersmjölkssurrogat eller produkter som ersätter komjölk), vilka ersätts med stöd av 5 a § i sjukförsäkringslagen (364/1963).

Övriga kostnader

Kostnadsersättningarna för övriga utgifter i rekommendationen gäller andra sedvanliga kostnader än livsmedelskostnader, dvs. för användning av lägenheten, el, vatten, värme, hobbymaterial och lekredskap, telefonsamtal i anslutning till dagvården etc.

Ersättning betalas inte för utgifter för arbetskläder eller specialanskaffningar, såsom sanering av lägenheten på grund av till exempel allergi hos ett barn i dagvård, anskaffning och reparation av förvaringsutrymmen för barntillbehör, sittvagnar för tvillingar eller barnstolar m.m. eller för motsvarande utgifter. Kostnader för förhöjda vägavgifter som eventuellt föranleds av familjedagvården eller anskaffning eller reparation av konstruktioner på gården, exempelvis stängsel eller barngrindar, sandbyte i en sandlåda, ersätts inte heller, liksom inte heller facklitteratur eller datateknik för familjedagvårdare. Familjedagvårdaren bör göra avdrag i beskattningen för dessa kostnader för inkomstens förvärvande på basis av verifikat.

Barndagvården har under de senaste åren utvecklats så att familjedagvården och daghemmen samverkar och stödjer och kompletterar varandras tjänster.

Kommunförbundet rekommenderar att

- man i familjedagvården och daghemmen i mån av möjlighet använder gemensam utrustning och/eller
- kommunen ordnar utlåning av leksaker.

För att nå de mål för barnens fostran som uppställts i lagen om barndagvård kan kommunen utöver detta ordna kulturella tjänster och annat program som utvecklar barnen, till exempel utflykter, resor och exkursioner. Om betalning eller ersättning av kostnaderna för dessa aktiviteter beslutar respektive kommun utgående från de lokala förhållandena.

FINLANDS KOMMUNFÖRBUND

Tuula Haatainen

vice verkställande direktör

Anneli Kangasvieri

direktör, undervisning och kultur